

Bridgend County Borough Council
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

**Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg
Grefyddol**

Adroddiad Blynyddol 2021 - 2022

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL PEN-Y-BONT AR OGWR

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR GYFER ADDYSG GREFYDDOL

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2021- 2022

CYNNWYS	TUDALEN
NEGES GAN CYSAG	2
ADRAN 1: GWYBODAETH AM Y CYSAG	3
1.1 Dyletswydd i sefydlu CYSAG	3
1.2 Cyfansoddiad y CYSAG	3
1.3 Aelodaeth y CYSAG	3
1.4 Swyddogaethau'r CYSAG	3
1.5 Cofnodion Cyfarfodydd	4
1.6 Cylchrediad yr Adroddiad	4
ADRAN 2: CYNGOR AR ADDYSG GREFYDDOL	5
2.1 Y maes llafur cytûn arno'n lleol	5
2.2 Safonau mewn Addysg Grefyddol	5
2.3 Datblygiadau yn y Cwricwlwm	6
2.4 Arholiadau	7
2.5 Adroddiadau ar Arolygiadau Ysgolion	7
2.6 Dysgu Proffesiynol i Ymarferwyr	8
2.7 Addysgeg ac Adnoddau	8
ADRAN 3: CYNGOR AR ADDOLI AR Y CYD	11
3.1 Adroddiadau ar Arolygiadau Ysgolion	11
3.2 Ceisiadau am Benderfyniadau	11
3.3 Ymweliadau ag Ysgolion	11
ADRAN 4: MATERION ERAILL	12
4.1 CCYSAGauC	12
4.2 Panel Ymgynghorol Cenedlaethol ar Addysg Grefyddol (PYCAG)	12
4.3 Hyfforddiant i Aelodau'r CYSAG	12
ATODIAD 1: AELODAETH Y CYSAG 2021-2022	13
APPENDIX 2: AMSERLEN A RHAGLENNI CYFARFODYDD	15
APPENDIX 3: CYLCHREDIAD YR ADRODDIAD	16
ATODIAD 4: CYFANSODDIAD Y CYSAG	17

ADRODDIAD BLYNYDDOL CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR GYFER ADDYSG GREFYDDOL PEN-Y-BONT AR OGWR

2021-2022

NEGES GAN AELODAU CYSAG PEN-Y-BONT AR OGWR

Parhaodd blwyddyn academiaidd 2021-2022 i fod yn amser digyffelyb i bobl oherwydd effaith pandemig Covid-19. Mae meddyliau aelodau'r CYSAG gyda phawb sydd wedi cael eu heffeithio gan y feirws, gan gynnwys y rhai sydd wedi mynd yn sâl ac a all fod wedi colli anwyliaid.

Hoffai'r Aelodau hefyd ddiolch i bawb yn y sector addysg am y gwaith rhagorol rydych chi'n ei wneud i ddarparu gofal, cymorth ac addysg i blant a phobl ifanc yng Nghymru drwy gydol y cyfnod anodd hwn.

Mae'r Awdurdod Lleol a'r CYSAG wedi gallu darparu cymorth i ysgolion drwy e-bost a thrwy bartneriaeth â Gwasanaethau Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD). Mae Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer Addysg Grefyddol/CGM a'r CYSAG, Donna Graves, wedi bod ar gael i ddarparu cyngor a chymorth i ysgolion ar Addysg Grefyddol, CGM ac Addoli ar y Cyd drwy gydol y cyfnod hwn ac mae wedi gweithio gyda Chymdeithas Cyngorau Ymgynghorol Sefydlog Cymru ar Addysg Grefyddol (CCYSAGauC) a'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol ar Addysg Grefyddol (PYCAG). Yn ogystal, mae Clerc y CYSAG wedi parhau i ddosbarthu a chylchredeg gohebiaeth berthnasol i ysgolion. Cafodd cyfarfodydd y CYSAG eu symud ar-lein fel y gellid parhau â'u swyddogaeth yn ystod Covid-19.

Hoffai'r Aelodau atgoffa ymarferwyr sy'n ymwneud ag AG/AC/CGM bod y CYSAG yma i'ch cefnogi gyda chynghor ar addysgu, dysgu ac adnoddau. Yn ogystal, mae cefnogaeth gan y CYSAG hefyd ar gael ar gyfer y Weithred Ddyddiol o Addoli ar y Cyd.

Mae CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr yn croesawu gohebiaeth drwy'r cysylltiadau isod:

Clerc CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr: edsu@bridgend.gov.uk

ADRAN 1: GWYBODAETH AM Y CYSAG

1.1 Dyletswydd i Sefydlu CYSAG

Mae'n ofynnol i bob awdurdod lleol ffurfio Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol (CYSAG) yn eu hardal leol.

1.2 Cyfansoddiad Y CYSAG

Caiff aelodaeth y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol ei phenderfynu gan Ddeddfau Addysg 1944, 1993, Deddf Diwygio Addysg 1988 a Deddf Cwricwlwm ac Asesu 2021 yng Nghymru. Mae tri grŵp yn rhan o gyfansoddiad y CYSAG; mae gan bob grŵp hawl i un bleidlais:

- Bydd aelodau a benodir i'r grŵp i gynrychioli crefydd, enwad neu argyhoeddiad athronyddol anghrefyddol, i'r graddau y mae hynny'n gyson â chyflawni swyddogaethau'r grŵp yn effeithlon, yn adlewyrchu'n fras gryfder cymesur y grefydd, yr enwad neu'r argyhoeddiad athronyddol anghrefyddol hwnnw yn yr ardal;
- cymdeithasau sy'n cynrychioli athrawon a'r
- Awdurdod Lleol (ALI).

1.3 Aelodaeth y CYSAG

Mae'r aelodau sy'n cynrychioli pob un o'r grwpiau hyn ar gyfer 2021-2022 wedi'u rhestru yn Atodiad 1.

1.4 SWYDDOGAETHAU'R CYSAG

Prif swyddogaeth y CYSAG yw:

- cynghori'r ALI am addysg grefyddol ac addoli ar y cyd;
- ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod adolygu'r maes llafur cytûn;
- ystyried ceisiadau gan ysgolion ar gyfer penderfyniadau (i'w heithrio o'r gofyniad bod addoliad yn "Gristnogol");
- cyhoeddi adroddiad blynyddol ar ei waith; a
- chwarae rhan yn y weithdrefn gwyno statudol leol lle mae achosion yn cael eu cyfeirio ato mewn perthynas ag addysg grefyddol neu addoli ar y cyd.

Gall cyngor ymwneud â:

- addysgeg;
- dewis adnoddau addysgu;
- darparu dysgu proffesiynol; a
- unrhyw fater arall sy'n ymwneud ag addysg grefyddol (AG), crefydd, gwerthoedd a moeseg (CGM) ac addoli ar y cyd y mae'r CYSAG yn ei ystyried yn briodol

1.5 COFNOD O GYFARFODYDD

Cynhaliwyd tri chyfarfod o'r CYSAG ar lwyfan rhithwir Microsoft Teams yn ystod blwyddyn academaidd 2021-2022:

- Dydd Mawrth 16 Tachwedd 2021
- Dydd Mercher 16 Mawrth 2022
- Dydd Llun 27 Mehefin 2022

Mae cofnod o'r prif eitemau ar y rhaglenni a drafodwyd yn ystod y cyfarfodydd i'w gweld yn Atodiad 2.

1.6 CYLCHREDIAD YR ADRODDIAD

Mae copïau o'r adroddiad hwn wedi'u cylchredeg i'r cyrff/sefydliadau a restrir yn Atodiad 3.

ADRAN 2: CYNGOR A RODDIR GAN Y CYSAG

2.1 Y maes llafur cytûn lleol

Mae Cynhadledd Maes Llafur Cytûn (CMLIC) Pen-y-bont ar Ogwr wedi cyflawni'r gofyniad cyfreithiol i adolygu a chytuno ar y maes llafur cytûn ar gyfer Addysg Grefyddol yn ystod y flwyddyn academaidd hon. Mae CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr yn cefnogi'r maes llafur a roddwyd ar waith gan y CMLIC. Mae hyn yn cynnwys maes llafur cytûn newydd y penderfynwyd arno'n lleol yn unol â'r gofynion ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg o fewn Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021.

Ym mis Ionawr 2022, cymeradwyodd y CMLIC ail-fabwysiadu maes llafur cytûn presennol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer addysg grefyddol gyda dealltwriaeth y byddai'r maes llafur yn cael ei ddisodli gan faes llafur y cytunwyd arno gan y Cwricwlwm i Gymru wrth iddo gael ei gyflwyno ar draws ysgolion a lleoliadau o fis Medi 2022. Cynghorwyd ysgolion uwchradd i barhau i ddilyn y maes llafur hwn nes cwblhau'r broses o gyflwyno CGM. Cafodd y maes llafur hwn ei ail-fabwysiadu yn flaenorol yn 2013.

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y canllawiau statudol ar gyfer CGM ar Hwb, ar 10 Ionawr 2022. Rhoddodd y CYSAG gyngor i'r ALI ar y canllawiau statudol ar gyfer CGM i gynnull y Gynhadledd Maes Llafur Cytûn yn unol â Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021. Ym mis Ionawr a Gorffennaf 2022, cyfarfu'r CMLIC i gynhyrchu maes llafur cytûn newydd ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn unol â Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, i'w gyflwyno i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Ym mis Gorffennaf 2022, mabwysiadodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a'r CYSAG faes llafur cytûn newydd ar gyfer ysgolion yr awdurdod i'w weithredu o fis Medi 2022 ar gyfer dysgwyr pob ysgol gynradd, hyd at a chan gynnwys Blwyddyn 6. Ar gyfer dysgwyr Blwyddyn 7, bydd gan ysgolion yn y rhanbarth hyblygrwydd ynghylch a ddylid cyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2022, neu gyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru ar gyfer Blynnyddoedd 7 ac 8 gyda'i gilydd ym mis Medi 2023. Yn ystod y cyfnod o gyflwyno'r cwricwlwm, ac wrth i ysgol uwchradd neu leoliad 'fabwysiadu' y Fframwaith Cwricwlwm i Gymru ar gyfer grŵp blwyddyn benodol, bydd y maes llafur cytûn hwn, a gymeradwywyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn disodli y maes llafur cytûn cyfredol presennol/etifeddol ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r maes llafur newydd cytûn newydd yn nodi'r manylion ynghylch addysgu a dysgu yn yr elfen orfodol o Grefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) yn unol â'r Cwricwlwm i Gymru, ar gyfer pob ysgol a lleoliad a gynhelir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Mabwysiadwyd y ddogfen fel maes llafur cytûn ar gyfer CGM ym Mhen-y-bont ar Ogwr, yn unol â Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021. Mabwysiadwyd y ddogfen gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fel maes llafur cytûn ar gyfer CGM ym mis Mai 2022, yn dilyn argymhelliad ffurfiol i'r Awdurdod Lleol gan y Gynhadledd Maes Llafur Cytûn ym mis Gorffennaf 2022. Mae copïau o faes llafur cytûn Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2022 ar gael ar wefan y cyngor, gwefan GACCCD chan Glerc y CYSAG.

2.2 Safonau mewn Addysg Grefyddol

Rhoddodd y CYSAG gyngor i'r ALI ar safonau mewn addysg grefyddol. Fodd bynnag, mae pandemig Covid -19 wedi ei gwneud hi'n amhosibl i'r CYSAG gynnal ymweliadau ag ysgolion. Mae newidiadau i ganllawiau Llywodraeth Cymru ar ddata perfformiad ysgolion ac adrodd ar ddata asesu Cyfnod Allweddol 3 wedi newid y ffordd y mae'r CYSAG wedi gallu monitro perfformiad ysgolion mewn Addysg Grefyddol yn y sector uwchradd. Mae'r CYSAG wedi parhau i ymgynghori ag adroddiadau Estyn am dystiolaeth o safonau yn y ddarpariaeth Addysg Grefyddol, ac ni chodwyd unrhyw faterion mewn perthynas ag AD nac addoli ar y cyd.

2.3 Cwricwlwm

Mae'r CYSAG wedi derbyn diweddariadau tymhorol a chynghor manwl gan Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG ynghylch datblygiadau'r cwricwlwm fel y maent yn ymwneud ag AG/CGM ac addoli ar y cyd. Gyda phasio'r Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru), bydd AG, o fis Medi 2022, yn cael ei ail-enwi fel 'Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg' (CGM). Bydd CGM yn ofyniad cwricwlwm statudol o 3 i 16 oed a bydd yn rhan o Faes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau. Mae Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 yn dileu'r hawl sydd gan rieni ar hyn o bryd i dynnu eu plant yn ôl o'r cyfan neu ran o CGM yng Nghymru. Mae newidiadau sylweddol hefyd mewn perthynas â statws y maes llafur cytûn lleol a drafodwyd gan y CYSAG. Gohiriwyd cyhoeddi'r canllawiau statudol terfynol ar gyfer CGM tan 10 Ionawr 2022. Mae aelodau'r CYSAG wedi derbyn gwybodaeth a chynghor manwl ar y Canllawiau statudol ar gyfer CGM ac wedi cael cyfle i wneud sylwadau a chyflwyno cwestiynau. Cafodd CMLIC Pen-y-bont ar Ogwr ei chynnull gan yr Awdurdod Lleol, yn unol â deddfwriaeth CGM yng Nghymru. Ym mis Chwefror 2022, cymeradwyodd y Gynhadledd Sefydlog ail-fabwysiadu maes llafur cytûn cyfredol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer addysg grefyddol gyda'r ddealltwriaeth y byddai'r maes llafur yn cael ei ddisodli gan faes llafur cytûn y Cwricwlwm i Gymru wrth iddo gael ei gyflwyno ar draws ysgolion a lleoliadau o fis Medi 2022. Cynghorwyd ysgolion uwchradd i barhau i ddilyn y maes llafur hwn nes cwblhau'r broses o gyflwyno CGM.

Mae'r CYSAG wedi cael cyngor ar y newidiadau i'r cwricwlwm mewn perthynas â CGM. Mae Llywodraeth Cymru yn cynllunio ar gyfer system addysg gwbl gynhwysol lle mae gan bob dysgwr fynediad cydradd at gwrlicwlwm eang, cytbwys ac yn gwneud cynnydd tuag at y "Pedwar Diben" a argymhellir yn Adolygiad Donaldson. Fel rhan o'r cydraddoldeb mynediad hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi newid y ddeddfwriaeth ynghylch hawl rhieni i dynnu'n ôl o CGM o dan y cwricwlwm newydd. Caniateir hawl gyfreithiol rhieni i dynnu eu plentyn allan o addoli ar y cyd o hyd gan fod CGM ac addoli ar y cyd yn endidau ar wahân. Cafodd y CYSAG drafodaethau am ymholiadau a phryderon posibl yn y dyfodol gan randdeiliaid mewn perthynas â'r mater hwn. Archwiliodd y CYSAG hefyd y newidiadau i Grefydd, Gwerthoedd a Moeseg fel gofyniad statudol y Cwricwlwm i Gymru sy'n orfodol i bob dysgwr o 3 i 16 oed. Mae'r canllawiau'n nodi bod *crefydd, gwerthoedd a moeseg (CGM) gorfodol yn ofyniad statudol yn y Cwricwlwm i Gymru ac mae'n orfodol i bob dysgwr o 3 i 16 oed. Mae CGM yn rhan o Faes y Dyniaethau. Mae'r Maes hwn yn cwmpasu daearyddiaeth; hanes; crefydd, gwerthoedd a moeseg; Astudiaethau Busnes. Mae'r disgyblaethau hyn yn rhannu llawer o themâu, cysyniadau a sgiliau trosglwyddadwy cyffredin, gan gynnwys eu corff eu hunain o wybodaeth a sgiliau.* <https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities/designing-your-curriculum/#religion,-TrafododdSACREgwerthoedd-a-arweiniadmoeseg> Trafododd y CYSAG y maes llafur cytûn newydd ar gyfer Pen-y-bont ar Ogwr a chytuno ei fod yn adlewyrchu:

- bod traddodiadau crefyddol yng Nghymru yn Gristnogol ar y cyfan tra'n cymryd i ystyriaeth ddysgeidiaeth ac arferion y prif grefyddau eraill a gynrychiolir yng Nghymru
- y ffaith bod amrywiaeth o argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol yn cael eu cynnal yng Nghymru

Trafododd y CYSAG fod angen hefyd i ysgolion a lleoliadau Pen-y-bont gymryd sylw o'r newidiadau deddfwriaethol canlynol a fydd yn cael effaith sylweddol ar ysgolion:

- Nid oes hawl gan rieni i dynnu eu plant yn ôl o bwnc academiaidd CMG sy'n rhan o'r Cwricwlwm i Gymru
- Rhaid i ysgolion a gynhelir gyda phlant oed meithrin a lleoliadau meithrin a ariennir nas cynhelir ddarparu CGM i'w holl dysgwyr o dair oed, o fis Medi 2022 ymlaen.

Mae'r Canllawiau CGM yn cynnig cysyniadau CGM penodol, yn ogystal â'r cysyniadau a ddarperir yn Natganiadau gorfodol y Dyniaethau gorfodol o'r hyn sy'n bwysig. Mae'r datganiadau o'r [hyn sy'n bwysig yn y Maes hwn](#) yn caniatáu i ddysgwyr archwilio ac ymgysylltu'n feirniadol ag ystod eang o gysyniadau crefyddol ac anghrefyddol y dylid eu hystyried yn ofalus ac yn tanategu'r gwaith o ddylunio'r cwricwlwm. Yn ogystal, mae'r canllawiau hyn yn cynnig lens ddisgyblu CGM a gall helpu ysgolion a lleoliadau i ystyried cynnwys perthnasol ar gyfer dyluniad eu cwricwlwm. Yn y canllawiau mae'n nodi: *"mae'r lens CGM wedi'i rhannu'n nifer o is-lensys y gellir edrych ar ac archwilio cysyniadau CGM trwyddynt. Mae'r is-lensys yn rhyng-gysylltiedig ac ni fwriedir iddynt fod yn unedau neu'n bynciau. Maent yn defnyddio corff cydnabyddedig o wybodaeth ar gyfer CGM yng Nghymru ac yn helpu i sicrhau digon o ehangder a dyfnder ar gyfer CGM yn y Dyniaethau. Mae'r is-lensys yn ymroi eu hunain i'r holl ddatganiadau o'r hyn sy'n bwysig ac maent hefyd yn berthnasol i Feysydd eraill ac i wireddu'r pedwar diben. Maen nhw'n helpu ysgolion a lleoliadau i ddeall agweddau pwysig o CGM a nodi cyfleoedd ar gyfer RVE o fewn y datganiadau o'r hyn sy'n bwysig i gefnogi gwaith odatblygu'r cwricwlwm".* <https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities/designing-your-curriculum/#religion,-values-and-ethics-guidance>

Bu'r CYSAG a'r CMLIC yn trafod datblygiad ysbrydol yn fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Un o nodweddion [pedwar diben](#) y cwricwlwm yw y bydd dysgwyr yn cael eu cefnogi i ddatblygu fel unigolion iach, hyderus, yn barod i fyw bywydau boddhaus fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas. Mae gan CGM lawer o gyfraniadau gwerthfawr ac unigryw i'w gwneud i hyn.

Bydd CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr yn parhau i ddarparu deunyddiau ategol, yn ogystal â'r maes llafur cytûn, i gefnogi ymarferwyr yn eu gwaith o gynllunio eu cwricwlwm a'u haddysgeg, gan gynnig ehangder a dyfnder gwybodaeth, sgiliau a phrofiadau i ddysgwyr ledled y rhanbarth. Bydd y rhain yn cael eu diweddarau'n rheolaidd a'u cynllunio i ddarparu cefnogaeth barhaus i ymarferwyr. Bwriad y rhain yw bod yn ddogfennau 'byw' a gweithredol, deunyddiau ac adnoddau sy'n adlewyrchu esblygiad y Cwricwlwm i Gymru.

2.4 Canlyniadau arholiadau

Trwy rwydweithiau Ymarferwyr CSC, cafodd ysgolion eu diweddarau ar y newidiadau i arholiadau TGAU a TAG 2022 ar gyfer Astudiaethau Crefyddol. Cododd yr ymarferwyr ac Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG faterion yn ymwneud â'r arholiadau Astudiaethau Crefyddol a rhannwyd safbwyntiau â'r CYSAG, CCYSAGauC, PYCAG a CBAC.

Yn ystod 2022-2023 bydd y CYSAG yn trafod ffyrdd y gall yr Awdurdod Lleol ddarparu gwybodaeth ystyrlon i'r CYSAG am ansawdd Addysg Grefyddol ac Astudiaethau Crefyddol (AC) yn CA4 yn ei ysgolion.

Hysbyswyd a chynaliwyd trafodaethau yn y CYSAG am yr heriau cenedlaethol sy'n wynebu AG/AC a'r gostyngiad yn y nifer sy'n astudio TGAU a Lefel A. Cyhoeddodd Cyngor Addysg Grefyddol Cymru a Lloegr adroddiad. Cafodd y CYSAG ddiweddariad cenedlaethol a thrafododd y pryderon. Rhannwyd y pryderon gyda CCYSAGauC a PYCAG.

2.5 Adroddiadau ar Arolygiadau Ysgolion

Er mwyn cyflawni ei swyddogaethau'n effeithiol, mae CYSAG yn ystyried adroddiadau arolygu ac arolygon Estyn. Yn ystod tymor y Gwanwyn cynhaliwyd arolygiad mewn pum Ysgol Gynradd ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Gwnaed sylwadau cadarnhaol am wybodaeth disgyblion am foesau a materion moesegol. Gwnaed sylwadau gan Estyn sy'n berthnasol i ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd a datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol (YMCD). Roedd y CYSAG yn falch iawn o nodi'r sylwadau cadarnhaol ar AG/AC, addoli ar y cyd a YMCD.

Os daw unrhyw faterion i'r amlwg ynghylch addysg grefyddol, megis peidio â chyflawni gofynion statudol, yna mae'r ALI yn dilyn hyn i fyny ac yn gofyn am eu cynllun gweithredu. Ni chafwyd unrhyw argymhellion o'r fath gan Estyn mewn perthynas â Datblygiad Ysbrydol, Addoli ar y Cyd nac Addysg Grefyddol yn yr ysgolion hyn.

Mae'r CYSAG yn ymwybodol o newidiadau yn y modd y mae Estyn yn cyflwyno'r naratif yn eu hadroddiadau ar arolygon ysgolion. Mae pryderon mewn perthynas â'r newidiadau hyn a'r arddull llai addysgiadol ar Ddatblygu Ysbrydol, Addysg Grefyddol statudol ac Addoli ar y Cyd wedi'u rhannu â CCYSAGauC, ESTYN, yr Awdurdod Lleol a Llywodraeth Cymru. Mae trafodaethau'n parhau o ran monitro darpariaeth y cwricwlwm, addysgeg a safonau yn y meysydd hyn er mwyn i CYSAG gyflawni ei ddyletswydd i adrodd ar y rhain.

2.6 Dysgu Proffesiynol

Mae'r CYSAG wedi parhau i ddarparu cyngor ac arweiniad i ysgolion ar addysgeg ac adnoddau. Mae GACCCD, fel darparwr rhanbarthol gwasanaethau gwella ysgolion a chymorth dysgu proffesiynol i ysgolion ac ymarferwyr, wedi darparu ystod eang o raglenni, deunyddiau a dulliau dysgu proffesiynol a rennir gydag ysgolion yn y rhanbarth.

Penododd GACCCD Ymarferydd Arweiniol ar gyfer AC i arwain Cyfarfodydd Rhwydwaith Astudiaethau Crefyddol Ysgolion Uwchradd a gynhelir bob hanner tymor. Ffocws y cyfarfodydd rhwydwaith oedd gwella safonau mewn Astudiaethau Crefyddol TGAU. Fodd bynnag, mae'r ymarferwyr sy'n mynychu hefyd yn derbyn hyfforddiant ar y Cwricwlwm i Gymru a'r wybodaeth ddiweddaraf am waith y CYSAG, CCYSAGauC a chyrrff perthnasol eraill. Roedd ffocws hefyd ar gymedroli, rhannu arfer dda a chydweithio wrth ddatblygu adnoddau ar gyfer Astudiaethau Crefyddol.

Hwylusodd y Consortiwm Rwydwaith Sylfaenol newydd ar gyfer Ymarferwyr Arweiniol Dyniaethau, sy'n rhwydwaith dan arweiniad athrawon a fynychwyd gan ymarferwyr cynradd y Dyniaethau a CGA. Cynigiwyd cyfarfodydd ar-lein bob hanner tymor ac maent yn canolbwyntio'n bennaf ar ddylunio'r cwricwlwm CGA a'r Dyniaethau, gan rannu arfer dda a chydweithio wrth ddatblygu adnoddau.

Dywedwyd wrth y CYSAG fod GACCCD wedi buddsoddi mewn capasiti ar gyfer darparu cymorth pwrpasol ar gyfer AG/AC a CGM. Mae hyn yn galluogi ysgolion i dderbyn cefnogaeth uniongyrchol gan yr Ymgynghorydd Cyswllt ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG, er enghraifft wrth ddatblygu eu dealltwriaeth o'r Cwricwlwm i Gymru, cynllunio a dylunio eu cwricwlwm CGM a'r Dyniaethau. Mae ysgolion clwstwr hefyd yn gweithio gyda'i gilydd, gyda chefnogaeth yr ymgynghorydd i gyd-lunio a chydweithio ar ddylunio eu cwricwlwm CGM a'r Dyniaethau ar hyd y continwum dysgu, o 3 i 16 oed. Mae cymorth pwrpasol yn cael ei frocera trwy Bartner Gwella ysgolion, sy'n caniatáu i ysgolion adeiladu capasiti a chynyddu'r berchnogaeth gyfunol ar gyfer datblygu'r cwricwlwm, addysgeg ac arweinyddiaeth. Y model hwn yw'r prif ysgogydd i sicrhau bod y cwricwlwm newydd yn cael ei wireddu ar gyfer Medi 2022 a chyflwyno dysgu proffesiynol a bydd yn cefnogi'r newidiadau cenedlaethol o ran atebolrwydd a hunanwerthuso. Gall ymarferwyr CGM gael mynediad at ddysgu ac adnoddau proffesiynol GACCCD ar addysgeg.

2.7 Addysgeg ac Adnoddau i Ymarferwyr

Mae'r egwyddor o sybsidariaeth yn y Cwricwlwm i Gymru, a GACCCD wedi cynnig ystod o gyfleoedd dysgu proffesiynol i bob ymarferydd yn y rhanbarth, gan ganolbwyntio ar rannu ymarfer a grymuso athrawon. Mae enghreifftiau o'r adnoddau a'r deunyddiau a rennir i gefnogi ysgolion gan CCD a CYSAG yn cynnwys:

- Wythnos Rhyng-ffydd 2021, dydd Sul 14 Tachwedd i ddydd Sul 21 Tachwedd. Roedd anoddau'n cynnwys cynlluniau gwersi, astudiaethau achos, deunydd addoli ar y cyd sy'n addas ar gyfer y cynradd i ôl-16 <https://www.interfaithweek.org>
- Thema Diwrnod Cofio'r Holocost 2022 'Un Diwrnod' gydag adnoddau'n cynnwys cynlluniau gwersi, clipiau ffilm, astudiaethau achos, deunydd addoli/cydosod a thafleuni gwaith sy'n addas ar gyfer myfyrwyr cynradd i ôl-16 www.hmd.org.uk
- Adnoddau a chyngor CCYSAGauC ar gyfer Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd
- Ymgynghoriadau a chyhoeddiadau Llywodraeth Cymru ar gyfer y Dyniaethau ac CGM
- Cyfarfodydd Rhwydwaith AC Uwchradd ar gyfer arweinwyr y cwricwlwm
- Cyfarfodydd Rhwydwaith Dyniaethau Sylfaenol ar gyfer pob ymarferydd CGM cynradd
- 'Archwilio dulliau o ddatblygu CGM cyfoethog o fewn deunyddiau'r Cwricwlwm i Gymru', a gynhyrchwyd gan Lat Blaylock o REToday, ar gyfer ymarferwyr cynradd ac uwchradd
- Calendr addysgol ar gyfer dathliadau crefyddol a rennir gydag ysgolion
- Rhannwyd manylion 'Prosiect Gwersi o Auschwitz' gydag ysgolion
- Adnoddau dysgu New Humanism UK o www.understandinghumanism.org.uk ac y gallai ysgolion ofyn am siaradwr Dyneiddiaeth lleol
- Dolenni a deunyddiau 'Yr Eglwys yng Nghymru – Bro Gŵyr'
- Adnodd 'Hanes Crefydd yng Nghymru'
- Adnoddau Mis Hanes LGBTQ+
- Adnoddau ar BBC Bitesize ar gyfer CGM CA3 'Hunaniaeth, Perthyn a Chynefin'
- Adnoddau dysgwyr 'Sefwch gyda Ffoaduriaid: Syniadau addysgu creadigol ar gyfer dysgwyr Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3'
- Y Prosiect Dylunio Cwricwlwm trawsranbarthol gydag adnoddau Lucy Crehan wedi'u cyhoeddi ar Hwb
- Dolen i wefan Cymdeithas Hanes Iddewig De Cymru i gefnogi CGM <https://www.jhasw.com/>.
- Cyfweiliad yr Athro Brian Cox ar sioe Bore Sul yn rhannu persbectif dwys, athronyddol, ac ysbrydol wrth siarad am y 'cwestiynau mwyaf' oll, gan fynd i'r afael â datganiadau WM yn y Dyniaethau AoLE ynghyd ag AoLEs eraill <https://www.bbc.co.uk/iplayer/episode/m0017pff/sunday-morning-22052022>
- Cyhoeddiad Llywodraeth Cymru, 'Addysgu materion dadleuol: Canllaw i athrawon' sy'n archwilio gwerth mabwysiadu dull dinasyddiaeth fyd-eang o addysgu am faterion dadleuol i bob grŵp oedran, gan gynnwys arweiniad, strategaethau ystafell ddosbarth a

gweithgareddau addysgu ymarferol: <https://hwb.gov.wales/repository/resource/dda70ba6-e800-4a61-a066-5ab2608c12cf>

Yn ystod y pandemig, lluniodd Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer CGM/AG a'r CYSAG ystod gynhwysfawr o adnoddau ystafell ddosbarth am ddim mewn perthynas ag AG. Roedd y rhain ar gael i holl ysgolion Pen-y-bont ar Ogwr. Roedd yr adnoddau'n cynnwys posteri gwybodaeth i'w defnyddio gydag ymarferwyr a rhanddeiliaid eraill e.e. 'Beth sydd wedi Newid yn CGM?', 'Beth sydd heb newid yn CGM?', 'Beth yw CGM' a 'Siwrneiau Dysgu yn CGM'.

Gwahoddwyd athrawon i rannu arfer dda gyda'r CYSAG yn y cyfarfodydd. Comisiynodd CCYSAGauC ddysgu proffesiynol penodol yn ymwneud â CGM gyda chyllid Llywodraeth Cymru ac mae'r CYSAG wedi croesawu'r cynllun peilot a'r rhagarweiniad cyn eu cyflwyno yn nhymor yr hydref yn 2022. **Bydd y deunyddiau hyn yn cael eu rhannu ag ysgolion pan fyddant ar gael.**

Adran 3: CYNGOR AR ADDOLI AR Y CYD

3.1 Adroddiadau ar arolygiadau ysgolion

Mae CYSAG wedi parhau i sicrhau ei fod yn cefnogi ysgolion i gyflawni eu gofynion statudol ar gyfer addoli ar y cyd a darparu profiad gwerth chweil i ddisgyblion. Mae'r CYSAG wedi monitro adroddiadau Estyn am argymhellion yn ymwneud ag addoli ar y cyd a datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol (YMCD) ac mae'r ALI yn dilyn i fyny ar unrhyw ddiffyg o ran cyflawni gofynion statudol trwy ofyn i ysgolion am eu cynllun gweithredu. Mae'r CYSAG wedi parhau i hysbysu ysgolion am wybodaeth ac adnoddau priodol sy'n ymwneud ag addoli ar y cyd. Oherwydd y pandemig covid, bu heriau o ran monitro CYSAG ac arsylwi addoli ar y cyd yn ystod y flwyddyn academaidd hon.

Mae addoli ar y cyd cael ei archwilio ar wahân i CGM ond mae hefyd yn rhan o IA4 dan YMDC a chyfeirir ato'n benodol. "Ym mhob ysgol nad yw'n darparu addysg enwadol, dylai arolygwyr ystyried a yw addoli ar y cyd yn cael ei weithredu'n briodol." Nid oedd unrhyw arwydd o ddiffyg cydymffurfio â gofynion statudol mewn perthynas ag addoli ar y cyd yn yr adroddiadau arolygu ar gyfer y rhanbarth ar gyfer 2021-2022.

Mae canllawiau CCYSAGauC ar addoli ar y cyd ar gael i ysgolion drwy wefan GACCCD, rhwydweithiau cymunedol a sesiynau dysgu proffesiynol.

3.2 Ceisiadau am benderfyniadau

Ni dderbyniwyd ceisiadau gan ysgolion i benderfyniadau gael eu gwneud ar godi'r gofynion ar gyfer addoli ar y cyd i fod yn gyfan gwbl neu'n bennaf o gymeriad Cristnogol.

3.3 Ymweliadau ysgol

Ni fy modd ymweld ag unrhyw ysgol eleni oherwydd parhad pandemig Covid-19. Y gobaith yw y bydd aelodau, wrth i'r sefyllfa wella, yn gallu ymweld ag ysgolion ac y gellir cynnal o leiaf un cyfarfod fesul blwyddyn academaidd yn un o ysgolion Pen-y-bont ar Ogwr, gyda mewnbwn gan athrawon, arweinwyr a disgyblion.

ADRAN 4: CRYNODEB O FATERION ERAILL

4.1 CCYSAGauC

Mae'r CYSAG yn parhau i gefnogi gwaith CCYSAGauC ac yn cydnabod gwerth y corff wrth hyrwyddo addysg grefyddol ac addoli ar y cyd ar sail genedlaethol. Gwahoddir y CYSAG i anfon hyd at bedwar aelod i bob cyfarfod tymhorol o CCYSAGauC ac mae Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG yn derbyn adborth rheolaidd ganddynt hwy a chynrychiolwyr eraill sy'n mynychu cyfarfodydd CCYSAGauC. Cynhelir trafodaethau llawn yn y CYSAG ar y materion a godwyd gan CCYSAGauC. Cynhaliwyd pob cyfarfod CCYSAGauC ar gyfer 2021-2022 a'r Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol gan ddefnyddio plattfform rhithwir Microsoft Teams.

4.2 Y Panel Ymgynghorol Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol (PYCAG)

Cynrychiolwyd y CYSAG yn llawn ar PCYAG gan Ymgynghorydd Cyswllt CCDGAC ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG. Mae hyn wedi cynorthwyo'r CYSAG i gadw i fyny â datblygiadau ledled Cymru ac mae wedi ei alluogi i chwarae rhan hanfodol wrth lywio penderfyniadau a pholisïau sy'n effeithio ar addysg grefyddol. Mae'r PCYAG wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill wrth ddatblygu'r cwricwlwm newydd, ac eleni ar ddatblygu canllawiau statudol ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn y Cwricwlwm i Gymru. Mae'r CYSAG hefyd wedi derbyn adroddiadau a gwybodaeth eleni gan Estyn, a Llywodraeth Cymru yn ymwneud ag CGM.

4.3 Hyfforddiant i Aelodau'r CYSAG

Fel rhan o hyfforddiant i aelodau, mae'r CYSAG wedi:

- rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am ddatblygiadau yn y maes AG/CGYM ac addoli ar y cyd trwy gyflwyniadau, trafodaethau a chynghor rheolaidd gan Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG i aelodau'r CYSAG
- trafod bwriad i gynnal cyfarfodydd yn y dyfodol mewn addoldai ym Mhen-y-bont ar Ogwr i aelodau i aelodau gynefino eu hunain gyda'r cymunedau ffydd, pan fydd y sefyllfa o ran y pandemig yn caniatáu
- ystyried adfer i drefn o gynnal cyfarfodydd mewn ysgolion lleol fel y gall aelodau weld cyd-destunau addysgol uniongyrchol ar gyfer Addysg Uwch/CGM yn ysgolion Pen-y-bont ar Ogwr a chael cyfleoedd i gael eu hannerch gan athrawon, arweinwyr a dysgwyr AG/CGM
- gwahoddodd ei aelodau i fynychu tri chyfarfod blyneddol Cymdeithas CYSAGau Cymru (WASACRE) yn ogystal â sicrhau bod y CYSAG yn cael ei gynrychioli yn CCYSAGauC gan Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG, a roddodd adborth manwl o'r cyfarfodydd hyn i aelodau'r CYSAG
- sesiynau hyfforddi gweminar ar-lein am ddim, gyda Chymdeithas Genedlaethol y Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (NASACRE <https://nasacre.org.uk/training-and-support/>)
- Sicrhau bod llawlyfr CCYSAGauC ar gyfer aelodau newydd o'r CYSAG wedi'i rannu ag aelodau mewn cyfarfodydd
<https://drive.google.com/file/d/1Fblfp8Wk5NZFUZD1BFcBpxy0r5pBkavK/view>

ATODIAD 1

AELODAETH Y CYSAG YM MIS EBRILL 2022

Awdurdod Lleol – Pwyllgor C

Y Cyngorydd Cheryl Green (Is-
gadeirydd)
Y Cyngorydd Charles Smith
Y Cyngorydd John McCarthy

Awdurdod Lleol
Awdurdod Lleol
Awdurdod Lleol

Cymdeithasau athrawon – Pwyllgor B

Ceris Matthews
Alice Parry
Lowri Florence
Mike Street

Frances Clegg

Swydd wag
Swydd wag
Swydd wag

NAS/UWT
NEV
CNEUEN
Pennaeth Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru
Penyfa
Undeb ASCL – Pennaeth Dros Dro Ysgol Uwchradd
Gatholig Archesgob McGrath
Cymdeithas Athrawon a Darlithwyr
Cymdeithas Athrawon AG
UCAC

Enwadau crefyddol ac argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol – Pwyllgor A

Y Parchedig Ganon Edward Evans
(Cadeirydd)
Y Parchedig Dr Phillip Manghan
Kenny Dykes
Craig Hopkins
Brian Williams

Swydd wag
Suliman Hawas
Swydd wag
Swydd wag
Swydd wag

Yr Eglwys yng Nghymru
Yr Eglwys Gatholig
Eglwys Eifengylaidd Cysylltiol yng Nghymru
Gweinidog Arweiniol y Tabernacl, Braclaw
Dyneiddiaeth
Iddewiaeth
Islam
Bwdhaeth
Hindŵaeth
Siciaeth

Swyddogion ALI

Lindsay Harvey

Susan Roberts Rheolwr
Neil Arbery

Sarah Humphreys

Helen Shepherd
Donna Graves

Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chefnogaeth i
Deuluoedd a Chyfarwyddwr Arweiniol CSC ar gyfer y
CYSAG
Rheolwr Grŵp Cymorth Ysgolion – Swyddog ALI
Cymorth Ysgolion – Swyddog Arweiniol Datblygu
Strategol ar gyfer Ysgolion Cynradd
Cymorth Ysgolion – Swyddog Arweiniol Datblygu
Strategol ar gyfer Ysgolion Uwchradd
Clerc y CYSAG
Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r
CYSAG

AELODAETH SACRE YM MIS GORFFENNAF 2022

Awdurdod Lleol – Pwyllgor C

Y Cynghorydd Martyn Hughes	Awdurdod Lleol
Y Cynghorydd Elaine Winstanley	Awdurdod Lleol
Y Cynghorydd Jeff Tidelsley	Awdurdod Lleol
Y Cynghorydd Jon-Paul Blundell	Awdurdod Lleol

Cymdeithasau athrawon – Pwyllgor B

Ceris Matthews	NAS/UWT
Alice Parry	NEV
Lowri Florence	CNEUEN
Mike Street	Pennaeth Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Penyfa
Frances Clegg	Undeb ASCL – Pennaeth Dros Dro Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath Cymdeithas Athrawon a Darlithwyr Cymdeithas Athrawon AG UCAC
Swydd wag	
Swydd wag	
Swydd wag	

Enwadau crefyddol ac argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol – Pwyllgor A

Y Parchedig Ganol Edward Evans (Cadeirydd)	Yr Eglwys yng Nghymru
Y Parch. Dr Phillip Manghan	Yr Eglwys Gatholig
Kenny Dykes	Eglwys Eifengylaidd Cysylltiol yng Nghymru
Craig Hopkins	Gweinidog Arweiniol Y Tabernacl, Braclaw
Andy Chyba	Dyneiddiaeth
Swydd wag	Iddewiaeth
Suliman Hawas	Islam
Swydd wag	Bwdhaeth
Swydd wag	Hindŵaeth
Swydd wag	Siciaeth

Swyddogion ALI

Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chefnogaeth i Deuluoedd a Chyfarwyddwr Arweiniol CSC ar gyfer y CYSAG
Susan Roberts	Rheolwr Grŵp Cymorth Ysgolion – Swyddog ALI
Neil Arbery	Cymorth Ysgolion – Swyddog Arweiniol Datblygu Strategol ar gyfer Ysgolion Cynradd
Sarah Humphreys	Cymorth Ysgolion – Swyddog Arweiniol Datblygu Strategol ar gyfer Ysgolion Uwchradd
Helen Shepherd	Clerc y CYSAG
Donna Graves	Ymgynghorydd Cyswllt GACCCD ar gyfer AG/CGM a'r CYSAG

Bu farw Brian Williams, cynrychiolydd Dyneiddiaeth uchel ei barch a wasanaethodd am gyfnod hir ar GYSAG Pen-y-bont ar Ogwr yn ystod y flwyddyn academiaidd. Hoffai'r CYSAG ddiolch i'w deulu am ei amser, ei ymroddiad a'i gyfraniadau gwerthfawr dros y blynyddoedd. Gwelir colli ei bresenoldeb ar CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr.

Yn ystod y flwyddyn hefyd, bu newidiadau i aelodaeth pwyllgor C, oherwydd yr etholiadau ym mis Mai 2022.

ATODIAD 2: Cofnod o gyfarfodydd a'r prif eitemau ar y rhaglenni

Cynhaliwyd pob cyfarfod ar-lein, trwy Microsoft Teams

16 Tachwedd 2021 2.00pm

- Cofnodion y cyfarfod blaenorol
- Ethol/ailethol Cadeirydd ac Is-gadeirydd
- Diweddariadau ynghylch aelodaeth
- Materion yn codi
- Adroddiad Blynnyddol 2020-2021
- Diweddariadau ar y Cwricwlwm
- Cynhadledd Maes Llafur Cytûn
- CCYSAGauC
- Yr hawl i dynnu'n ôl
- Diwrnod Cofio'r Holocaust
- Unrhyw Fater Arall
- Lleoliadau a Dyddiadau Cyfarfod

21 Mawrth 2022 3.30pm

- Croeso ac ymddiheuriadau
- Aelodaeth
- Cofnodion
- Materion yn codi
- Cwricwlwm
- Cynhadledd Maes Llafur Cytûn
- CCYSAGauC
- Cymwysterau
- Cymorth i Ysgolion
- Unrhyw Fater Arall
- Lleoliadau a Dyddiadau Cyfarfod

27 Mehefin 2022

- Croeso ac ymddiheuriadau
- Aelodaeth y CYSAG a chroeso i aelodau newydd
- Cofnodion
- Materion yn codi
- Cwricwlwm
- CCYSAGauC
- Cymwysterau
- Adroddiadau Estyn
- Cymorth i Ysgolion
- Hyfforddiant i Aelodau'r CYSAG
- Rhestr o gyfarfodydd yn y dyfodol
- Unrhyw Fater Arall

APPENDIX 3: CYLCHREDIAD YR ADRODDIAD BLYNYDDOL

BYDD COPIAU'N CAEL EU HANFON YN ELECTRONIG AT Y CYRFF PERTHNASOL. BYDD YR ADRODDIAD HWN AR GAEL AR WEFANNAU'R AWDURDOD LLEOL A CCYSAGauC I BARTION Â DIDDORDEB I'W LAWRLWYTHO.

- Aelodau o CYSAG Pen-y-bont ar Ogwr
- Adran Addysg a Hamdden Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
- Holl ysgolion Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
- Cymdeithas CCYSAGau Cymru (WASACRE)
- Yr Adran Addysg a Sgiliau
- Llywodraeth Cymru
- Y Llyfrgell Genedlaethol
- Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru
- Consortiwm Canolbarth y De
- Estyn
- Mudiad Addysg Grefyddol (Cymru)
- Cyngor Addysg Grefyddol Cymru a Lloegr
- Swyddog Esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru
- Y Swyddog Esgobaethol ar gyfer yr Eglwys Gatholig Rhufeinig
- Cytûn

ATODIAD 4:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol

Cyfansoddiad

Cylch gorchwyl

1. Cyngori'r awdurdod lleol ar faterion sy'n gysylltiedig ag addoli ar y cyd mewn ysgolion sirol.
2. Cyngori'r awdurdod lleol ar faterion sy'n gysylltiedig ag addysg grefyddol a roddir yn unol â'r maes llafur cytûn.
3. Penderfynu pa bryd, o fewn y cyfnod amser statudol o bum mlynedd, y dylai'r awdurdod lleol adolygu ei faes llafur cytûn.
4. Ystyried gyda'r awdurdod lleol a'r Gynhadledd Maes Llafur Cytûn unrhyw newidiadau y mae angen eu gwneud i'r maes llafur cytûn.
5. Ystyried gyda'r awdurdod lleol y cymorth a gynigir i addysg grefyddol yn ei ysgolion, gan roi sylw arbennig i ddulliau addysgu, dewis deunyddiau addysgu a darparu hyfforddiant i athrawon.
6. Cynnig cyngor ar unrhyw faterion eraill sy'n ymwneud â'i swyddogaeth fel y gwêl yn dda.
7. Cyhoeddi adroddiad blynyddol ar ei waith, a ddylai:
 - a. fanylu ar unrhyw faterion y mae wedi rhoi cyngor i'r awdurdod lleol arnynt;
 - b. disgrifio natur y cyngor yn fras;
 - c. nodi ei resymau dros gynnig cyngor ar unrhyw faterion na chafodd eu cyfeirio ato yn y lle cyntaf gan yr awdurdod lleol;
 - d. cofnodi aelodaeth y CYSAG a dyddiadau cyfarfodydd a gynhelir.
9. Cymryd rhan yng ngweithdrefnau cwynion statudol yr awdurdod lleol yn yr achosion hynny lle mae'r cwynion yn ymwneud ag addysg grefyddol a/neu addoli ar y cyd.
10. Derbyn a gwneud penderfyniadau mewn perthynas â cheisiadau gan benaethiaid ysgolion sir i godi neu addasu'r gofynion bod raid i addoli ar y cyd mewn ysgolion o'r fath fod yn gyfan gwbl neu'n bennaf o gymeriad Cristnogol yn gyffredinol.

Cyfansoddiad

11. Bydd y Cyngor yn cynnwys tri grŵp sy'n cynrychioli:
 - a. Unrhyw enwadau Cristnogol ac enwadau crefyddol eraill fydd, ym marn yr awdurdod lleol, yn adlewyrchu'n briodol y traddodiadau crefyddol yn yr ardal.
 - b. Cymdeithasau o'r fath sy'n cynrychioli athrawon a ddylai ym marn yr awdurdod lleol gael eu cynrychioli o ystyried amgylchiadau'r ardal.
 - c. Yr awdurdod lleol.

12. Gall y Cyngor hefyd gyd-ethol aelodau.
13. Bydd aelodaeth o'r Cyngor am gyfnod o bedair blynedd. Gellir ailbenodi unrhyw aelodau sy'n gadael.
14. Mae aelodaeth o'r Cyngor yn ddarostyngedig i'r amod bod yr awdurdod lleol wedi cymryd pob cam rhesymol i sicrhau ei hun bod y personau a benodir yn gynrychioliadol, yn ôl fel y digwydd, o'r enwadau neu'r cymdeithasau dan sylw.
15. Rhaid i aelodau sy'n cynrychioli cymdeithasau athrawon gynnwys athrawon addysg grefyddol.
16. Gall unigolion gael eu tynnu oddi ar y Cyngor os nad ydynt yn cynrychioli'r enwad, y gymdeithas neu'r Awdurdod y cawsant eu penodi i'w cynrychioli.
17. Gall unrhyw aelod o'r Cyngor ymddiswyddo ar unrhyw adeg.

Trafodion

18. Ni fydd y Cyngor yn cwrdd llai nag unwaith ym mhob tymor ysgol.
19. Bydd y Cyngor yn ethol cadeirydd ac is-gadeirydd o blith ei aelodaeth yn y cyfarfod cyntaf ym mhob blwyddyn academaidd. Ni fydd y cadeirydd na'r is-gadeirydd mewn unrhyw flwyddyn yn dod o'r un grŵp cynrychioliadol. Gellir ailbenodi cadeirydd sy'n gadael.
20. Mewn perthynas ag unrhyw gwestiwn sydd i'w benderfynu gan y Cyngor, dim ond y grwpiau cynrychiadol ar y Cyngor fydd â hawl i bleidleisio, a bydd gan bob grŵp un bleidlais. Cyn i bleidlais ffurfiol gael ei chymryd, rhoddir cyfle i bob grŵp cynrychioladol benderfynu sut y caiff ei phleidlais gael ei bwrw.
21. Nid oes gan aelodau cyfetholedig hawl i bleidleisio.
22. Bydd y rhaglen ar gyfer pob cyfarfod yn cael ei gosod gan y cadeirydd a'r is-gadeirydd mewn ymgynghoriad â chlerc y CYSAG, y Cyfarwyddwr Addysg a Swyddog Proffesiynol. Bydd gan unrhyw aelod sydd â phleidlais ar y CYSAG hawl i gynnig eitemau ar gyfer rhaglenni.
23. Yn achos unrhyw aelod nad yw'n gallu mynychu cyfarfod o'r Cyngor, gellir enwebu dirprwy gan y corff y mae'r person hwnnw'n ei gynrychioli, ar yr amod bod yr eilydd yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd a bod Cyfarwyddiaeth Addysg yr ALI yn cael gwybod cyn y cyfarfod.
24. Ystyrir bod cworwm mewn cyfarfod o'r Cyngor os bydd o leiaf un aelod o bob un o'r tri grŵp cynrychiadol yn bresennol.
25. Ni effeithir ar ddilysrwydd trafodion y Cyngor:
 - a. gan sedd wag o ran swydd unrhyw aelod o'r Cyngor neu
 - b. ar y sail nad yw aelod o'r Cyngor a benodir i gynrychioli unrhyw enwad neu gymdeithas, ar adeg y trafodion, yn cynrychioli'r enwad neu'r gymdeithas dan sylw.
25. Gall y grwpiau cynrychioliadol ar y Cyngor, ac eithrio'r un sy'n cynrychioli'r awdurdod lleol, alw, ar unrhyw adeg, am adolygiad o faes llafur cytûn cyfredol yr awdurdod lleol. Ar yr adeg honno, bydd Cynhadledd Maes Llafur Cytûn yn cael ei threfnu a'i chynnull.

26. Bydd y Cyngor yn ystyried ei adroddiad blynyddol yn y cyfarfod cyntaf a gynhelir ym mhob blwyddyn academiaidd. Ar ôl i'r Cyngor gadarnhau'r adroddiad, bydd yn mynd rhagddo i'w gyhoeddi.
27. Bydd clerc y CYSAG yn trefnu i gopïau o'r adroddiad blynyddol gael eu hanfon i bob ysgol sir o fewn yr Awdurdod, yr Adran Addysg a Sgiliau, y Llyfrgell Genedlaethol ac at unigolion a sefydliadau eraill y fel y gwêl yr ALL yn dda.

Bydd unrhyw welliannau y mae angen eu gwneud i'r Cylch Gorchwyl hwn er mwyn sicrhau ei fod yn cydymffurfio â deddfwriaeth Cwricwlwm i Gymru, yn cael eu gwneud yn y flwyddyn nesaf.

